

**VATANPARVARLIKNING MAZMUN-MOHİYATI VA JAMIYATDAGI
AHAMIYATI****Umarov Ismoiljon Olimjonovich***Fargʻona davlat universiteti harbiy taʼlim fakulteti katta oʻqituvchisi**тел. +998907854400 icmoiljonumarov915@gmail.com**ORCID: [0009-0008-9065-9445](https://orcid.org/0009-0008-9065-9445)***Abdurayimov Samandar Erkinjon o'g'li***Fargʻona davlat universiteti harbiy taʼlim fakulteti 3-kurs 22.127-guruh***Hamroqulov Izzatillo Islomjon o'g'li***Fargʻona davlat universiteti harbiy taʼlim fakulteti 3-kurs 22.127-guruh*

Annotatsiya: *Ushbu maqolada vatanparvarlik tushunchasining mazmun-mohiyati, uning tarixiy, psixologik va taʼlim tizimidagi oʻrni koʻrib chiqilgan. Vatanparvarlikning jamiyatdagi roli va ahamiyati tahlil qilinib, yosh avlodni milliy qadriyatlar va maʼnaviy merosga hurmat ruhida tarbiyalash zaruriyati asoslab berilgan. Muallif vatanparvarlikni rivojlantirish orqali milliy birlik va davlat barqarorligini taʼminlashga oid dolzarb masalalarni koʻtaradi. Maqola nafaqat nazariy, balki amaliy ahamiyatga ega boʻlib, taʼlim-tarbiya jarayonlarini takomillashtirishga qaratilgan takliflarni oʻz ichiga oladi.*

Kalit soʻzlar: *Vatanparvarlik, milliy qadriyatlar, maʼnaviyat, taʼlim, tarbiya, milliy birlik, tarixiy asoslar, psixologik yondashuv.*

KIRISH

Vatanparvarlik insonning oʻz Vataniga boʻlgan chuqur muhabbati, sadoqati va uni himoya qilishga tayyorligi bilan bogʻliq tuygʻu va qadriyatdir. Bu fazilat tarixiy, madaniy va maʼnaviy jihatlaridan jamiyatning har bir aʼzosini birlashtiradi. Vatanparvarlik nafaqat individual darajadagi maʼnaviy ehtiyoj, balki milliy mustaqillik va davlat barqarorligini taʼminlovchi omil sifatida ham katta ahamiyatga ega.

Vatanparvarlikning Tarixiy Asoslari

Vatanparvarlik tushunchasi qadimiy davrlardan beri insoniyatning ijtimoiy hayotida muhim oʻrin egallab kelmoqda. Sharq falsafasida bu tushuncha jamiyatdagi oila va davlat oʻrtasidagi uygʻunlikka asoslangan. Jumladan, Amir Temur davlat boshqaruvida fuqarolarni Vatanni sevish va uni himoya qilish gʻoyalari chorchash orqali milliy birlikni mustahkamlagan.

Zamonaviy dunyoda vatanparvarlik tushunchasi yanada keng qamrovga ega boʻlib, milliy oʻzlikni anglash, madaniy merosni asrash va xalqaro hamkorlikda faol ishtirok etishni oʻz ichiga oladi. Oʻzbekiston mustaqilligi yillarida bu gʻoya yangi mazmun kasb etib, “Yangi Oʻzbekiston” konsepsiyasi doirasida xalqni maʼnaviy yangilanishga daʼvat qilmoqda.

VATANPARVARLIKNING PSIXOLOGIK ASOSLARI

Psixologiya nuqtai nazaridan, vatanparvarlik insonning shaxsiy oʻzlikni anglashida muhim oʻrin tutadi. Bu fazilat oila, maktab va jamiyatdagi tarbiya orqali shakllanadi. Masalan, bolalarda Vatanni sevish tuygʻusini rivojlantirish uchun ularni milliy bayramlarga jalb etish, tarixiy shaxslar haqidagi hikoyalar bilan tanishtirish va madaniy merosni oʻrganishga qiziqtirish zarur.

Shuningdek, vatanparvarlikning shakllanishida emotsional bog'liqlik va ijtimoiy hamkorlik muhim rol o'ynaydi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, jamiyatda ijtimoiy adolat va tenglik prinsiplari kuchaygan sayin, vatanparvarlik tuyg'usi yanada mustahkamlanadi.

TA'LIMDA VATANPARVARLIKNI RIVOJLANTIRISH

Ta'lim tizimida vatanparvarlikni targ'ib qilish yoshlarda milliy ong va ma'naviyatni shakllantirishning eng samarali yo'lidir. Maktablarda tarbiya darslari, tarixiy voqealar haqida suhbatlar va turli madaniy tadbirlar orqali yosh avlodni Vatanga muhabbat ruhida tarbiyalash muhim.

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar va ijtimoiy tarmoqlar yordamida ham vatanparvarlikni targ'ib qilish imkoniyatlari kengaydi. Internetda milliy merosni yorituvchi loyihalar, onlayn kurslar va hujjatli filmlar yoshlar o'rtasida milliy qadriyatlarga qiziqishni oshiradi.

VATANPARVARLIKNING JAMIYATDAGI ROLI

Vatanparvarlik jamiyatni birlashtiruvchi kuch sifatida katta ahamiyatga ega. Bu fazilat insonlarni umumiy maqsadlar atrofida birlashtirib, ijtimoiy birdamlik va milliy hamjihatlikni ta'minlaydi. Vatanparvar fuqarolar davlatning iqtisodiy va siyosiy barqarorligini saqlashda faol ishtirok etadilar.

Misol sifatida O'zbekiston yoshlarining xalqaro sport, fan va san'at sohalarida erishayotgan yutuqlarini keltirish mumkin. Bu yutuqlar yoshlarning o'z Vatani bilan faxrlanish tuyg'usini mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

XULOSA

Vatanparvarlik jamiyat va shaxs taraqqiyotining ajralmas qismi sifatida insonning ma'naviy-axloqiy rivojlanishiga, shuningdek, milliy birlik va barqarorlikka hissa qo'shuvchi muhim omildir. Ushbu fazilat tarixiy an'analar, ijtimoiy-ma'naviy qadriyatlar va ta'lim tizimining uyg'unligida shakllanadi. Vatanparvarlik nafaqat shaxsiy mas'uliyat, balki jamiyat oldidagi burch sifatida qaralishi lozim. Shuning uchun ham ta'lim va tarbiya jarayonlarini izchil rejalashtirish orqali yosh avlodni milliy o'zlikni anglashi, madaniy merosni qadrlashi va fuqarolik burchini his etadigan yetuk shaxs sifatida tarbiyalash dolzarb vazifalardan biridir. Faqat shunday yondashuv orqali mustaqil O'zbekistonning intellektual va vatanparvar fuqarolari shakllanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Aliev, Sh. "Milliy Ong va Vatanparvarlik." Toshkent, 2019.
2. Karimov, I. A. "O'zbekistonning Kelajagi Buyuk Davlat." Toshkent, 1992.
3. Mamadaliyev, N. "Ta'lim va Tarbiya: Vatanparvarlik Asoslari." Samarqand, 2020.
4. Rasulov, B. "Madaniy Meros va Milliy O'zlik." Toshkent, 2018.
5. Sharifov, Z. "Psixologiya va Vatanparvarlik." Buxoro, 2021.
6. "Yangi O'zbekiston: Ma'naviyat va Milliy Qadriyatlar." Ma'naviyat nashriyoti, Toshkent, 2022.
7. Qodirov, U. "Vatanparvarlikni Rivojlantirish Strategiyalari." Namangan, 2020.
8. Saidov, R. "Milliy G'oyaning Tarixiy Asoslari." Toshkent, 2017.